

VAJE V SLOGU (avdicija)

Raymond Queneau – Aleksander Zorn

R. ZENKO

Queneaujevo prozno delo VAJE V SLOGU prinaša 99 opisov enega kratkega in vsakdanje nepomembnega dogodka. Epizoda na pariškem avtobusu, kjer se nek mladenič obregne ob sopotnika in ga je potem moč še enkrat videti čez nekaj ur v razgovoru s prijateljem, je 99-krat opisana tako, da se menja pripovedovalec in z njim slog pripovedi v sleherni »vaji«. Razen številnih vaj, ki so čista igra z jezikom in bi v zvezi z njimi težko govorili tudi o pripovedovalcu, pa je jasno, da se z menjavo pripovedovalcev menja tudi (pripovedujoči) junak zgodbe.

Pravi junaki Queneaujevih VAJ V SLOGU so zato pripovedovalci dogodka, ne pa njegovi protagonisti — udeleženci. Velika pripovedna sugestivnost Queneaujeve proze ne zadošča povsem za ustrezno odrsko »oratorstvo«, ki bi s primernimi interpreti odprlo slastno pripovedovanje, kakršno je od nekdanjega mamilo poslušalce pravljic in vsakršnih zgodb in ki mu ne gre odrehati določene gledališke napetosti.

Tako se je rodila zamisel avdicije, ki naj bi postala takšna osnovna fabulativna situacija, okrog katere bi se dalo zasnuti izbrane Queneaujeve stilne variacije kratkega prizora v pariškem avtobusu, ne da bi se izbrisalo avtorjevo prozno pripovednost in ne da bi se izgubilo dramsko napetost in igralsko gledališko razgibanost v odrski priredbi. Ostala naj bi prisotna tudi vsa relativnost prikazanega dogodka in sveta in vsa lepota in moč literature.

S tekmo med igralci na avdiciji raste tudi literarna pripovedna domišljija in svoboda. Tako pride do poezije. Iskanje novega postane strastno in radikalno. Vrstijo se pripovedne oblike, ki imajo že tudi prav malo skupnega z osnovno zgodbo, pa tudi s smiselnim gledališkim »pripovedovanjem«, so pa v razvoju variacij najbrž logične in nujne. Od tu dalje je možna še ena pot. Pot v dramatiko in igro.

Z igro, ki se pričinja, raste tudi skupna zavest kolektiva, porajati se prične gledališče z odrskim prostorom in sceno, ustvarja se predstava. Nastajanje skupne zavesti je tako nastajanje gledališča, je preobrazba pripovedovanja v dogajanje.

Aleksander Zorn

slovensko
ljudsko
gledališče celje

Raymond Queneau VAJE V SLOGU (avdicija)

Režija: JURIJ SOUČEK Prevod: ALEŠ BERGER Dramatizacija in dramaturgija: ALEKSANDER ZORN Scena in kostumi: MELITA VOVK Koreografija: KSENJA HRIBAR Glasba: ALEŠ KERSNIK Lektorstvo: METKA ČUK

Igrajo:

žena ANICA KUMER
ženska POLONA VETRIH
mož JURIJ SOUČEK
moški IZTOK VALIČ

Skupna uprizoritev CANKARJEV DOM LJUBLJANA,
SLG Celje

Premiera v Ljubljani, 22. aprila 1983

Premiera v Celju, 20. maja 1983

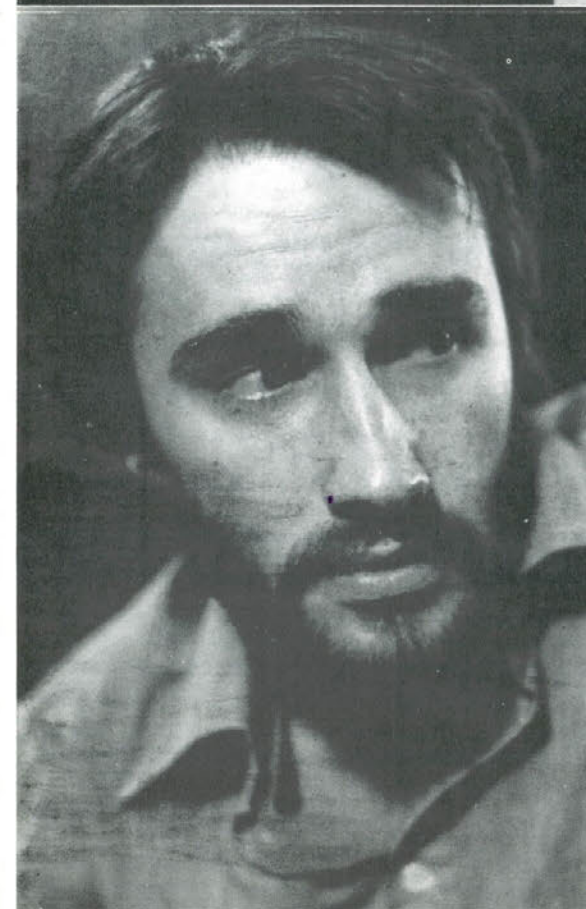
Vodja predstave in šepetalka Tonka Orešnik — Ton Stanko Jost — Tehnično vodstvo Peter Šprajc — Luč Bogo Les — Frizerska dela Vera Pristov — Krojaška dela pod vodstvom Jožice Hrenove in Adija Založnika — Slikarska dela Adolf Aškerc — Rekviziter Vlado Lužar — Odrski mojster Vili Korošec

Gledališki list SLG Celje, sezona 1983/84, štev. 3 — Predstavniki upravnik Slavko Pezdir — Urednik Janez Žmavc — Naklada 1000 izvodov. Cena 10 dinarjev — Tisk Tone Tomšič — RT — Oblikovanje R. Jenko.

Slovensko ljudsko gledališče Celje in Cankarjev dom v Ljubljani razpisujeta avdicijo za najboljšo igralsko ekshibicijo. Komisija bo sestavljena iz zaslužnega narodnega umetnika. Zgodba za nastop je v skladu s temeljnimi samoupravnimi akti predpisana, kakor sledi: »Torej takole: ko bo odbilo poldan, se boš znašel na zadnji ploščadi avtobusa, kjer se bodo gnetli potniki, med katerimi boš opazil smešnega mladina: vrat kot pri okostnjaku in na klobuku nobenega traku. Nekaj mu ne bo prav, mladikavcu. Sumničil bo nekega gospoda, da ga vsakokrat, ko stopijo mimo ljudje, ki vstopajo ali izstopajo, zanalašč porine. To mu bo tudi dejal, a oni drugi bo prezirljivo molčal. In smešni mladenič mu jo bo v paničnem strahu pred nosom pobrisal proti prostemu sedežu.

Ko bo preteklo nekaj časa, ga boš spet ugledal, in to na Rimskem dvoru, pred kolodvorom Svetega Lazarja. Z njim bo prijatelj in zaslišal bo naslednje besede: »Tvoj plašč se ne zapira prav; moral si boš dati prišiti še en gumb.»

To je vse. Opišite prizor. Do avdicije imate uro časa. Vso srečo!» Stil je svoboden. Izpolnjevati pa morate pogoje aktivne moralno-politične neoporečnosti, pri kateri ima prednost družbeno politična aktivnost.

Na letošnjem Boršnikovem srečanju v Mariboru je prejel Boršnikovo nagrado ZVONE AGREŽ za vlogo Wolfganga Amadeusa Mozarta v Shafferjevem »Amadeusu« in v režiji Dušana Mlakarja

Žirija revije Stop in Novega tedinika ter Radia Celje v sestavi: Tone Partljič, predsednik, Miha Brun in Franc Horvat, člana, je na letošnjem Tjednu domačega filma v Celju razglasila PETRA BOŠTJANČIČA za igralca leta (za vlogo v filmu Trije pripevki k slovenski blaznosti)